

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2025

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Schadevergoedingsrecht	2
Handhaving	3
Omgevingsrecht	3
Omgevingswet	3
Wabo	6
Natuurbescherming	9
Planschade	11
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	12
Sociale zekerheid overig	14
Bestuursrecht overig	16
AVG	16
Gemeentewet	16
Schadefonds	17
Subsidie	18
Toeslagen	20
Vreemdelingenrecht	21
Procesrecht	21
Regulier	22
Visum	24
Vreemdelingenbewaring	25

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2025, 802

ABRS, 30-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3545](#)

college van gedeputeerde staten van Fryslân.

Awb 8:69a

EVRM 6, 13

RELATIVITEITSVEREISTE. Afwijzing handhavingsverzoek. Verwijzing naar uitspraak ABRS van 21-01-2015, [ECLI:NL:RVS:2015:96](#). Nu artikel 8:69a van de Awb het beroep op een rechtsregel of een algemeen rechtsbeginsel alleen beperkt als deze rechtsregel of dit algemeen rechtsbeginsel niet strekt tot bescherming van de belangen van degene die zich daarop beroept en deze beperking niet als onevenredig kan worden aangemerkt, kan niet staande worden gehouden dat met dit artikel niet aan de eisen van artikel 6 van het EVRM wordt voldaan. Om dezelfde reden is artikel 8:69a van de Awb niet in strijd met artikel 13 van het EVRM.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Schadevergoeding”.

[Naar inhoudsopgave](#)

Schadevergoedingsrecht

JnB 2025, 803

ABRS, 30-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3545](#)

college van gedeputeerde staten van Fryslân.

Awb 8:69a

EVRM 6, 13

SCHADEVERGOEDING. VERZOEKSCHRIFTPROCEDURE. Afwijzing handhavingsverzoek. Artikel 8:89, tweede lid, van de Awb is niet in strijd met het recht op toegang tot de rechter als bedoeld in artikel 6, gelezen in samenhang met artikel 13 van het EVRM. Voor zijn verzoek om schadevergoeding van € 6.000.000,- kan appellant immers naar de civiele rechter. Dat hij zijn verzoek liever door de bestuursrechter behandeld ziet, omdat dit goedkoper is en hij tot nu toe alle procedures in het kader van het bestuursrecht heeft gevoerd, maakt dit niet anders. Artikel 6, gelezen in samenhang met artikel 13 van het EVRM strekt niet zover dat de burger toegang tot de rechter van zijn voorkeur moet hebben.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Algemeen bestuursrecht”.

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2025, 804

ABRS, 30-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3544](#)

college van burgemeester en wethouders van Almere.

Awb 5:32

HANDHAVING. Last onder dwangsom. **PROCESBELANG.** I.c. heeft HuurSnel West procesbelang bij de beoordeling van zijn beroepsgrond dat de rechtbank heeft miskend dat zij geen dwangsom kan verbeuren, omdat de last onder dwangsom niet aan haar is opgelegd, maar aan een andere rechtspersoon. Dat de dwangsom inmiddels is betaald door een andere rechtspersoon betekent niet dat het procesbelang van HuurSnel West daarmee is vervallen. **OVERTREDER.** I.c. is GoodStay Groep B.V. als overtreder aangemerkt en moet aan de last voldoen. Omdat de last niet aan HuurSnel West is opgelegd en zij daarom geen dwangsom heeft verbeurd, heeft het college de verbeurde dwangsom niet bij HuurSnel West kunnen invorderen. De twee rechtspersonen GoodStay Groep B.V. en HuurSnel West B.V. zijn weliswaar onderdeel van hetzelfde concern, maar van elkaar te onderscheiden entiteiten. Er is in dit geval geen reden om deze twee rechtspersonen met elkaar te vereenzelvigen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2025, 805

Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Nederland, 25-07-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:3096](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier.

Wegenwet 4

Omgevingswet 5.1

OMGEVINGSWET. HANDHAVING. BEVOEGDHEID. OVERTREDING. OMGEVINGSPLAN. Lasten onder bestuursdwang voor plaatsen hekwerken, verwijderen tegelpad en belemmering van de doorgang met diverse voorwerpen en objecten op het betonpad. I.c. wordt geoordeeld dat het college niet heeft aangetoond dat sprake is van een openbare weg in de zin van de Wegenwet en daarom geen sprake is van overtredingen van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Toch zijn er overtredingen, omdat wel sprake is van strijd met het omgevingsplan. Het college was daarom bevoegd om handhavend op te treden. Het college heeft in strijd met het vertrouwensbeginsel gehandeld. Omdat er belangen van derden zijn betrokken, betekent dit niet dat het college niet handhavend op mocht treden. Er is ten aanzien van het in deze procedure bestreden besluit niet gebleken dat sprake is van schade in verband met het gewekte vertrouwen. Geen aanleiding om de bestreden besluiten te schorsen.

JnB 2025, 806

Voorzieningenrechter Rechtbank Limburg, 25-07-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:7394](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maasgouw, het college.

Omgevingswet 5.1

Omgevingsplan

OMGEVINGSWET. HANDHAVING. OVERTREDING. OMGEVINGSPLAN. Opleggen last onder dwangsom hondentrimsalon. I.c. wordt geoordeeld dat de hondentrimsalon geen aan huis gebonden beroep is en voor deze consumentverzorgende ambachtelijke bedrijfsactiviteit een omgevingsvergunning is vereist. Nu verzoekster ten tijde van het bestreden besluit hierover niet beschikte, is er sprake van een overtreding van artikel 5.1, eerste lid, onder a, van de Omgevingswet. **CONCREET ZICHT OP LEGALISATIE. EVENREDIGHEID.** Ten aanzien van de trimsalon is op 11-12-2024 een initiatiefverzoek ingediend. Een dergelijk initiatiefplan is bedoeld om in een vroeg stadium met de gemeente te overleggen over de wenselijkheid van een bepaalde ontwikkeling, maar vormt juridisch niet een aanvraag om een omgevingsvergunning. I.c. is sprake van bijzondere omstandigheden die het op dat moment onredelijk/onevenredig maakten ten aanzien verzoekster geen concreet zicht op legalisatie aan te nemen. Ook zijn er andere bijzondere omstandigheden die de opgelegde last onder dwangsom onevenredig maken. Wijst het verzoek om voorlopige voorziening toe en bepaalt dat de begunstigingstermijn verlengd wordt tot 01-10-2025.

JnB 2025, 807

Voorzieningenrechter Rechtbank Midden-Nederland, 23-07-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:4030](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland, het college.

Omgevingswet.

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) 11.46 lid 1 aanhef en onder a

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 8.74k

OMGEVINGSWET. NATUUR. OMGEVINGSVERGUNNING. FLORA- EN FAUNA. AANGEPASTE BESCHERMINGSSTATUS WOLF. Verlenen omgevingsvergunning uitvoeren flora- en fauna-activiteit: het doden van de wolf met kenmerk GW3237m. I.c. wordt geoordeeld dat de aangepaste beschermingsstatus van de wolf niet tot gevolg heeft dat de omgevingsvergunning niet in werking is getreden of van rechtswege is vervallen.

Het voorlopig rechtmatigheidsoordeel is dat is voldaan aan het noodzaakcriterium, er zijn geen andere bevredigende oplossingen, en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven om de wolvenpopulatie in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Dat bij het beoordelen van de gunstige staat van instandhouding rekening mag worden gehouden met grensoverschrijdende uitwisseling van populaties volgt uit het arrest van het Europese Hof van Justitie van 12-05-2025, [ECLI:EU:C:2025:429](#) (Estse wolf).

De voorzieningenrechter realiseert zich dat wanneer de omgevingsvergunning uitgevoerd mag worden, dit onomkeerbare gevolgen heeft. Maar het risico op al dan niet zwaar of lethaal letsel bij mensen veroorzaakt door wolf GW3237m is zodanig ernstig, dat het voorkomen hiervan zwaarder moet wegen dan het belang van verzoeksters bij het afwachten op de uitkomst van de bezwaarprocedure. Afwijzing verzoeken om voorlopige voorziening.

Bij deze uitspraak is een [nieuwsbericht](#) ("Wolf die wandelaar beet mag worden gedood"), uitgebracht.

JnB 2025, 808

Voorzieningenrechter Rechtbank Oost-Brabant, 21-07-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:4619](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Brabant, verweerder.

Omgevingswet

Omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant (Ov) 3.29, 3.30

OMGEVINGSWET. MILIEUBELASTENDE ACTIVITEIT (MBA). Afwijzing verzoek om toepassing te geven aan de hardheidsclausule van artikel 3.8 van de Ov voor plaatsen bodemwarmtepomp in grondwaterbeschermingsgebied. I.c. is niet in geschil dat het plaatsen van een bodemwarmtepomp in strijd is met de verbodsbepalingen uit de Ov. Geoordeeld wordt dat geen sprake is van een onbillijkheid van overwegende aard. Voorop wordt gesteld dat het college groot gewicht heeft mogen toekennen aan de bescherming en veiligheid van het grondwater. Eiseres heeft geen omstandigheden genoemd die tot de conclusie leiden dat het nadeel dat eiseres lijdt zo groot is ten opzichte van dat belang dat sprake zou zijn van een onbillijkheid van overwegende aard.

JnB 2025, 809

Voorzieningenrechter Rechtbank Oost-Brabant 17-07-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:4703](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad, het college.

Omgevingswet (Ow)

Omgevingsregeling 7.4

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. BOPA. ETFAL. Verlenen

omgevingsvergunning voor het realiseren van een schuur. De voorzieningenrechter acht de motivering van het besluit voor zover dat gaat over een evenwichtige toedeling van functies aan locaties erg summier. Zij ziet daarin echter geen aanleiding om het besluit te schorsen, omdat deze motivering met de beslissing op bezwaar kan worden verbeterd.

OMGEVINGSDIALOOG. In de Ow worden geen eisen gesteld aan participatie. Desgevraagd heeft het college tijdens de zitting aangegeven dat ook geen beleid is vastgesteld over de eisen die de gemeente stelt aan een omgevingsdialoog. Het voeren van twee gesprekken over het bouwplan is een vorm van het voeren van een dialoog. Dat verzoekers zich hierin kennelijk niet gehoord voelden, betekent niet dat geen omgevingsdialoog heeft plaatsgevonden. De voorzieningenrechter merkt daarbij op dat de bezwaarfase zich ook leent voor een uitwisseling van informatie en standpunten.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

JnB 2025, 810

MK ABRS, 30-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3598](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 3°

Regeling omgevingsrecht (Mor) 2.7

Bouwbesluit

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. AANNEMELIJKHEIDSTOETS BOUWBESLUIT. Verlenen omgevingsvergunning o.m. voor cultuurclubhuis. In Hoofdstuk 8 van het Bouwbesluit zijn bepalingen opgenomen die er op zijn gericht om te voorkomen dat de uitvoering van een bouwplan schade veroorzaakt aan naastgelegen panden. In dit hoofdstuk staan eisen waaraan bij de uitvoering van de bouwwerkzaamheden moet worden voldaan. Uit de Nota van Toelichting bij het Bouwbesluit (Stb. 2011, 416) volgt dat schade in de uitvoeringsfase niet altijd kan worden voorkomen, maar dat wel maatregelen moeten worden getroffen om dit zoveel mogelijk te voorkomen. Anders dan appellanten betogen, moet het college bij de toets aan het Bouwbesluit dus uitsluitend beoordelen of het aannemelijk is dat tijdens de uitvoering van de bouwwerkzaamheden voldoende maatregelen zullen worden getroffen om schade door de bouwwerkzaamheden aan de omliggende panden te voorkomen.

JnB 2025, 811

ABRS, 30-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3583](#)

college van burgemeester en wethouders van Enschede.

Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) 6

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1, 2.3a

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II artikel 1, artikel 2

WABO. HANDHAVING. Last onder dwangsom en bouwstop vanwege bouwen schuur zonder omgevingsvergunning. ONSCHULDPRESUMPTIE. Verwijzing naar ABRS 11-06-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:2632](#), onder 8.2. Met de rechtbank wordt geoordeeld dat er in dit geval samenhang bestaat tussen de strafrechtelijke en de bestuursrechtelijke procedure, omdat het ten laste gelegde waarvan de politierechter appellant heeft vrijgesproken gebaseerd is op de feiten die hebben geleid tot het besluit tot het opleggen van de last onder dwangsom. De rechtbank heeft echter terecht geoordeeld dat geen sprake is van strijd met de onschuldpresumptie zoals neergelegd in artikel 6, tweede lid, van het EVRM. De politierechter heeft namelijk aan zijn oordeel tot vrijspraak van appellant ten grondslag gelegd dat er een bestuursrechtelijke procedure loopt, met name over vragen die voor hem ook relevant zijn, waardoor hij onvoldoende beeld en duidelijkheid heeft over de zaak, en de vervolging enigszins prematuur vindt. De politierechter kan op basis van het onderliggende proces-verbaal komen tot wettig bewijs, zo staat in de uitspraak proces-verbaal, maar is er niet van overtuigd dat appellant strafbaar heeft gehandeld. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat het college met het besluit van 13-12-2021 geen twijfels heeft geuit over de juistheid van de vrijspraak door de politierechter. Daarbij betreft de Afdeling dat bij het opleggen van de last onder dwangsom verwijtbaarheid van appellant geen rol speelt; het gaat daarbij enkel om het herstel van het perceel in de rechtmatige toestand.

JnB 2025, 812

ABRS, 30-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3549](#)

college van burgemeester en wethouders van Zwartewaterland.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a, c en e

Richtlijn Industriële Emissies (hierna: de RIE) bijlage I categorie 6.4. onder b

WABO(-milieu). Verlening omgevingsvergunning. Verwijzing naar arrest EU-HvJ van 22-02-2024, [ECLI:EU:C:2024:145](#). I.c. wordt geconcludeerd dat het college voor de beoordeling of de drempelwaarden van de RIE worden overschreden terecht niet is uitgegaan van de technisch maximale capaciteit van de installatie, maar van de in de aanvraag en de vergunning beperkte productiecapaciteit. Aan het arrest en de richtsnoeren waarnaar het HvJ verwijst, wordt ontleend dat niet alleen generieke wettelijke beperkingen een juridische beperking als bedoeld in dat arrest kunnen opleveren, maar dat ook een beperking van de productie en de te gebruiken grondstoffen in een vergunning(voorschrift) een dergelijke juridische beperking kan opleveren.

Besluit waarbij het college een omgevingsvergunning heeft verleend voor de oprichting van een premixenfabriek. [...]

4. [appellant] betoogt dat de hoeveelheid grondstoffen van dierlijke herkomst, zoals bedoeld in categorie 6.4., onder b, van bijlage I bij de Richtlijn Industriële Emissies (hierna: de RIE), bij de vergunningverlening niet juist is berekend. Volgens [appellant] moet uit het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: het Hof) van 22 februari 2024, Moesgaard Meat ([ECLI:EU:C:2024:145](#), hierna: het arrest) worden afgeleid dat niet de in de aanvraag en de vergunning vermelde productie bepalend is, maar de technisch maximale capaciteit van de installatie. [...]

4.2. Op de zitting heeft [appellant] erkend dat de uitgangspunten van de aanvraag op basis waarvan de vergunning is verleend, waaronder de hoeveelheid te produceren melkpoeder en de hoeveelheid grondstoffen van dierlijke herkomst die daarvoor wordt gebruikt, zijn beschreven in een gewijzigde toelichting op de aanvraag van 28 april 2022. Niet meer in geschil is dus dat aan de beschrijving in een eerdere toelichting van 17 maart 2022, waarnaar [appellant] in het hogerberoepsschrift nog heeft verwezen, voor de vergunning geen betekenis toekomt.

4.3. In het arrest heeft het Hof van Justitie uitleg gegeven aan het begrip "productiecapaciteit" in categorie 6.4, onder a, van bijlage I bij de RIE.

Het Hof heeft hierover overwogen: "54. Gewoonlijk betekent de "productiecapaciteit" van een slachthuis de hoeveelheid geslachte dieren die het slachthuis kan produceren.

55. Om te bepalen of een slachthuis een vergunning moet hebben, moet de capaciteit van dat slachthuis dus in beginsel vooraf worden beoordeeld in het licht van de capaciteit van de operationele uitrusting waarover het beschikt. Zoals de advocaat-generaal in de punten 28 en 29 van haar conclusie heeft opgemerkt, moet in deze context, onder verwijzing naar de richtsnoeren van de Commissie van 1 april 2007 betreffende de uitlegging en de bepaling van capaciteit op grond van richtlijn 96/61 (Guidance on Interpretation and Determination of Capacity under the IPPC Directive), die weliswaar niet bindend zijn maar kunnen dienen ter verduidelijking van de algemene opzet van deze richtlijn en dus ook van richtlijn 2010/75 [zie naar analogie arrest van 16 december 2021, Apollo Tyres (Hungary), C-575/20, EU:C:2021:1024, punt 38 en aldaar aangehaalde rechtspraak], rekening worden gehouden met de relevante fysieke, technische en juridische beperkingen alsook met de capaciteit van het deel van de installatie of de productiestap die de totale capaciteit van het betrokken slachthuis het meest beperkt. Indien met deze beperkingen geen rekening werd

gehouden, zou de aldus bepaalde capaciteit van de installatie namelijk niet overeenstemmen met hetgeen - met inachtneming van de op de betrokken activiteit toepasselijke rechtsregels - in de praktijk haalbaar is.

56. Wanneer evenwel uit de productiegegevens van een slachthuis dat niet over een dergelijke vergunning beschikt blijkt dat dit slachthuis hoeveelheden geslachte dieren produceert die de hoeveelheden als bedoeld in punt 6.4, onder a), van bijlage I bij richtlijn 2010/75 overschrijden, moet dit slachthuis op basis van deze enkele omstandigheid worden geacht een productiecapaciteit te hebben die ten minste gelijk is aan die hoeveelheden en dat de betrokken productie derhalve heeft plaatsgevonden in strijd met de uit artikel 4, lid 1, van deze richtlijn voortvloeiende vergunningsplicht."

[...] 4.5. De Afdeling ontleent aan het arrest en de richtsnoeren dat, anders dan [appellant] heeft betoogd, niet alleen generieke wettelijke beperkingen een juridische beperking als bedoeld in dat arrest kunnen opleveren, maar dat ook een beperking van de productie en de te gebruiken grondstoffen in een vergunning(voorschrift) een dergelijke juridische beperking kan opleveren. Dit volgt met name uit wat onder b) van de hiervoor aangehaalde passage uit de richtsnoeren staat, waar het gaat over instrumenten om de capaciteit van een specifieke installatie te beperken.

4.6. De Afdeling stelt vast dat de productiecapaciteit van melkpoeder, en de hoeveelheid grondstoffen van dierlijke herkomst die daarvoor mag worden gebruikt, in vergunningvoorschrift 7.1.3 van de aan Solprovit verleende omgevingsvergunning is beperkt tot onder de drempelwaarden van de RIE, overeenkomstig de gewijzigde toelichting op de vergunningaanvraag. In het voorschrift is verder bepaald dat van de geproduceerde hoeveelheid melkpoeder en de toegepaste grondstoffen van dierlijke herkomst een registratie bijgehouden dient te worden. Dit is een juridische beperking als bedoeld in het arrest van het Hof en de richtsnoeren waarnaar het Hof heeft verwezen.

Voor zover [appellant] op de zitting naar voren heeft gebracht dat naleving van dit voorschrift ondanks de voorgeschreven registratie niet is gegarandeerd, overweegt de Afdeling dat dit een kwestie van handhaving is. Bij een overtreding van de vergunningvoorschriften is het college bevoegd om daartegen ambtshalve of op verzoek van een belanghebbende handhavend op te treden.

4.7. De Afdeling concludeert dat het college voor de beoordeling of de drempelwaarden van de RIE worden overschreden terecht niet is uitgegaan van de technisch maximale capaciteit van de installatie, maar van de in de aanvraag en de vergunning beperkte productiecapaciteit.

Het betoog slaagt niet. [...]

JnB 2025, 813

MK Rechtbank Gelderland, 27-06-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:4999](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a, c, e en i

Besluit omgevingsrecht (Bor) 5.4 lid 1

Regeling omgevingsrecht bijlage I

WABO(-milieu). RELATIVITEITSVEREISTE. Omgevingsvergunning mestverwerkingsinstallatie. I.c. wordt vooropgesteld dat de geluidsnormen strekken tot bescherming van een goed woon- en leefklimaat. Er is geen aanleiding om te concluderen dat deze normen kennelijk niet strekken tot bescherming van de belangen van eigenaren van bedrijfswoningen. De omstandigheid dat eisers 2 niet meer zelf in de bedrijfswoning wonen maakt de toets aan het

relativiteitsvereiste niet anders. Ook de eigenaar van een bedrijfswoning heeft namelijk belang bij een goed woon- en leefklimaat in die woning.

BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN (BBT). Het document “Het aanwijzen van BBT voor effluentbehandeling bij mestverwerkingsinstallaties” is niet opgenomen als BBT-document in bijlage I bij de Regeling omgevingsrecht zodat op grond van artikel 5.4, eerste lid, van het Bor en bijlage I bij de Regeling omgevingsrecht niet aan dit document hoeft te worden getoetst. De verwijzing in de omgevingsvergunning naar dit document wordt aldus begrepen dat het college van oordeel is dat de van toepassing zijnde BBT-conclusies of informatiedocumenten niet alle mogelijke milieueffecten van de activiteit of het proces behandelen zodat het bevoegd gezag voor wat betreft de lozing van afvalwater op grond van artikel 5.4, tweede lid, van het Bor aan de hand van het achtergronddocument zelf de BBT heeft vastgesteld en daarbij het document als uitgangspunt neemt voor BBT. Het college had de aanvraag, nu zij dit document hanteert als BBT voor mestverwerkingsinstallaties, ook aan dit document moeten toetsen. Omdat het college niet nader heeft gemotiveerd welke zuiveringstechnieken worden toegepast en in hoeverre een (ongezuiverde) lozing op het riool voldoet aan het document dat het college als BBT-document aanmerkt, is het besluit op dit punt in strijd met het motiveringsbeginsel.

Overige jurisprudentie Wabo-milieu:

- MK Rechtbank Rotterdam, 21-07-2025, [ECLI:NL:RBROT:2025:9102](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2025, 814

MK Rechtbank Noord-Holland, 24-07-2025, [ECLI:NL:RBNHO:2025:8380](#)

gedeputeerde staten van Noord-Holland, hierna: het college

Habitatrichtlijn (Hrl) 6

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7 lid 2

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. PROJECT. CIRCUIT PARK ZANDVOORT.

Herroepen verleende natuurvergunning onder gelijktijdige afwijzing van de aanvraag van CPZ om een natuurvergunning omdat deze niet zou zijn vereist (positieve weigering). Verwijzing naar uitspraken ABRS 18-12-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4923](#) en [ECLI:NL:RVS:2024:4909](#).

I.c. wordt geoordeeld dat geen sprake van een (nieuw of afzonderlijk) project waarvoor krachtens artikel 6, derde lid, Hrl een nieuwe passende beoordeling moet worden uitgevoerd. Een nieuwe vergunning voor het project is niet vereist. De vergunning is terecht herroepen en ook terecht is alsnog geweigerd de gevraagde natuurvergunning te verlenen. De aangevraagde wijzigingen in de activiteiten voorzien niet in een wezenlijk ander gebruik dan het gebruik dat in de vergunde situatie al is toegestaan. De racebaan en de mogelijkheid voor publiek wedstrijden te bezoeken, zijn na de aanpassingen in 2019 in wezen hetzelfde. Dat met de aanvraag ook is beoogd om op en rond het circuitterrein te voldoen aan de nu geldende (veiligheids)eisen voor het houden van de Formula 1 Dutch Grand Prix, zoals de aanpassing aan de baan en de aanpassingen die zien op de veilige doorstroom van de reeds toegestane

hoeveelheden bezoekers, leidt niet tot een ander oordeel. Ook de Afdeling is eerder reeds in de uitspraak van 05-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2587](#), tot eenzelfde oordeel gekomen.

Zie in dit verband ook de uitspraken van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RBNHO:2025:8381](#) en [ECLI:NL:RBNHO:2025:8382](#).

JnB 2025, 815

MK Rechtbank Gelderland, 25-07-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:6052](#)

college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland.

Omgevingswet

Wet natuurbescherming (Wnb)

NATUURBESCHERMING. HANDHAVING. BEVOEGDHEID. OVERGANGSRECHT. INTERN SALDEREN. FEITELIJKE WERKZAAMHEDEN. O.m. afwijzing handhavingsverzoek geitenhouderij. Eisers stellen dat derde-partij een nieuwe stal realiseert zonder de benodigde omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit (natuurvergunning). Zij betogen dat de derde-partij niet intern kon salderen met haar natuurvergunning van 24-07-2013 (de Wnb-vergunning) en dat de derde-partij niet voor 01-01-2025 een fysieke start heeft gemaakt met de bouw van de stal. I.c. wordt geoordeeld dat het college van GS niet handhavend hoefde op te treden tegen derde-partij, omdat sprake is van een situatie waarvoor overgangsrecht is gecreëerd in de uitspraak ABRS 18-12-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4923](#). Weliswaar hebben eisers terecht aangevoerd dat er een gebrek kleeft aan de AERIUS-berekening, maar dat gebrek wordt gepasseerd met toepassing van artikel 6:22 van de Awb. De reden daarvan is dat als het college van GS wel de gebouwinvloed van de beoogde stal had meegenomen in de AERIUS-berekening, de stikstofdepositie met de nieuwe stal niet toeneemt ten opzichte van de oude, vergunde situatie. Nu de bouw van de stal valt onder het overgangsrecht als bedoeld in de Afdelingsuitspraak van 18-12-2024, had het college van GS het verzoek tot handhaving ook met een juiste berekening niet mogen toewijzen.

Bij deze uitspraak is een [nieuwsbericht](#) (“Provincie niet verplicht handhavend op te treden tegen geitenhouderij”) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Planschade

JnB 2025, 816

MK ABRS, 30-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3584](#)

college van burgemeester en wethouders van Leudal.

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 6.1

PLANSCHADE. Toekenning tegemoetkoming in planschade. **PLANVERGELIJKING TOEPASSELIJKE PLANOLOGISCHE REGIMES.** Indien er gesteld wordt dat verschillende planologische maatregelen schade hebben veroorzaakt, moet er per planologische maatregel een vergelijking worden gemaakt tussen het planologische regime zoals dat gold onmiddellijk vóór en na de planologische maatregel waarvan gesteld wordt dat deze planschade heeft veroorzaakt (verwijzing naar ABRS 20-08-2014, [ECLI:NL:RVS:2014:3126](#)). Het is dus niet juist om bij een cumulatie van schadeoorzaken een vergelijking te maken van het laatste schadeveroorzakende regime met meer voorafgaande planologische mutaties.

SITUERINGSWAARDE WONING. bij de beoordeling van de situeringswaarde zijn alleen de objectief te verwachten gevolgen van het nieuwe planologische regime van belang.

Subjectieve elementen, zoals een negatieve gevoelswaarde bij bepaalde bestemmingen, mogen bij de bepaling of schade die is ontstaan geen rol spelen (verwijzing naar overzichtsuitspraak ABRS 28-09-2016, [ECLI:NL:RVS:2016:2582](#)). De eventuele weerstand bij het gebruik van gebouwen voor de huisvesting van arbeidsmigranten is een subjectief element en geen objectief te verwachten vervolg (verwijzing naar ABRS 02-03-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:625](#)).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2025, 817

CRvB, 09-07-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:1079](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (Wet WIA) 5

Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten (Schattingsbesluit) 7a

WIA. MAATMAN. Er zijn geen aanwijzingen dat de arbeid en het inkomen van appellante in de maanden februari tot en met juni 2018 niet representatief is. Het Uvw heeft deze tijdvakken daarom ten onrechte buiten beschouwing gelaten en is om die reden het maatmaninkomen, en daarmee de mate van arbeidsongeschiktheid, niet deugdelijk gemotiveerd.

4.3. [...] De rechtbank heeft in de aangevallen uitspraak terecht geoordeeld dat geen aanleiding bestaat voor twijfel aan de zorgvuldigheid van de verzekeringsgeneeskundige onderzoeken en de op grond van die onderzoeken vastgestelde belastbaarheid van appellante, zoals neergelegd in de FML van 4 februari 2021, inclusief de vastgestelde urenbeperking van 32 uur per week. [...]

4.4. De rechtbank wordt gevolgd in haar oordeel dat het Uvw voldoende heeft gemotiveerd dat de aan de schatting ten grondslag gelegde functies in medisch opzicht voor appellante geschikt zijn. De arbeidsdeskundige bezwaar en beroep heeft in het rapport van 2 juli 2021 voldoende inzichtelijk gemotiveerd dat de belasting in de functies de belastbaarheid van appellante niet overschrijdt. [...]

4.9. Tussen partijen is in geschil of het Uvw terecht alleen de maanden juli 2018 tot en met januari 2019 gedurende het refertejaar heeft gebruikt bij de vaststelling van de maatmanomvang en het maatmaninkomen.

4.10. De Raad volgt appellante in haar standpunt. Appellante wijst er terecht op dat zij in februari en maart 2018 een urenomvang had van 96 uren (24 uur per week) en dat het aantal uren dat de 96 uren overschrijdt (overwerk) gedurende de maanden april tot en met juli 2018 (114 uur, 115,50 uur en 130 uur) niet zodanig structureel is dat dit buiten beschouwing moet blijven. Daarbij is van belang dat bij de berekening van het maatmanloon incidenteel overwerk dient te worden meegeteld. Van belang is verder dat de loonstroken weliswaar vanaf 1 juli 2018 een vaste parttimefactor (66,67%) en een vast aantal uren vermelden (104), maar dat er geen gegevens zijn die er op wijzen dat er in de arbeidsverhouding – die er al sinds 2012 is – iets wezenlijks is gewijzigd. Gelet hierop zijn er geen aanwijzingen dat de arbeid en het inkomen van appellante in de maanden februari tot en met juni 2018 niet representatief is. Het Uvw heeft deze tijdvakken daarom ten onrechte buiten beschouwing gelaten en is om die reden het maatmaninkomen, en daarmee de mate van arbeidsongeschiktheid, niet deugdelijk gemotiveerd. [...]

De Centrale Raad van Beroep draagt het Uvw op om binnen zes weken na verzending van deze tussenuitspraak het gebrek in het besluit van 6 juli 2021 te herstellen met inachtneming van wat de Raad heeft overwogen.

JnB 2025, 818

MK Rechtbank Rotterdam, 30-07-2025, [ECLI:NL:RBROT:2025:9224](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (Wet WIA)

WIA. BEROEP “NIET TIJDIG BESLISSEN” (NTB). STRUCTUREEL TEKORT AAN

VERZEKERINGSARTSEN. Gelet op de door het UWV geschetste stand van zaken bij kantoor Rotterdam is sprake van een bijzonder geval dat aanleiding geeft een andere beslistermijn te bepalen dan de wettelijke beslistermijn van twee weken. Een nadere beslistermijn van 30 weken voor werknemersberoepen en 40 weken voor werkgeversberoepen, gerekend vanaf de datum waarop de rechtbank het beroep ntb heeft ontvangen, voldoet naar het oordeel van de rechtbank aan het criterium dat de beslistermijn niet onnodig lang en niet onrealistisch kort is.

De hiervoor weergegeven nadere beslistermijn geldt niet voor zaken waarin de belanghebbende voorafgaand aan de datum van deze uitspraak een beroep ntb heeft ingediend. In die zaken zal de rechtbank als uitgangspunt voor de nadere beslistermijn hanteren: acht weken bij werknemersberoepen en 18 weken bij werkgeversberoepen, gerekend vanaf de dag na het verzenden van de uitspraak. Omdat in deze zaak het beroep ntb is ingediend voorafgaand aan de datum van deze uitspraak, is in deze zaak het laatst vermelde uitgangspunt van toepassing.

Gegronde beroep. Het UWV dient binnen 18 weken na de dag van verzending van deze uitspraak alsnog een beslissing op bezwaar te nemen. en verbeurt een dwangsom van € 100,- per dag met een maximum van € 15.000,- indien het dat niet tijdig doet.

Zie voorts: [ECLI:NL:RBROT:2025:9225](#) en [ECLI:NL:RBROT:2025:9226](#).

De rechtbank heeft bij deze uitspraken een [nieuwsbericht](#) uitgebracht: (“Rechtbank geeft UWV meer tijd om te beslissen”).

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB 2025, 819

MK Rechtbank Oost-Brabant, 21-07-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:4604](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente 's-Hertogenbosch.

Jeugdwet (Jw)

JEUGDWET. PGB-UURTARIEF. De rechtbank is van oordeel dat het college in dit geval voor de hoogte van het pgb-uurtarief voor informele zorg op grond van de Jeugdwet heeft kunnen aansluiten bij het wettelijk minimumloon. Ongegrond beroep.

JnB 2025, 820

Rechtbank Overijssel, 24-07-2025, [ECLI:NL:RBOVE:2025:4996](#)

college van burgemeester en wethouders van Almelo.

Jeugdwet (Jw)

Verordening jeugdhulp gemeente Almelo 2019

Verordening jeugdhulp gemeente Almelo 2025 10.3

JEUGDWET. PGB. EIGEN KRACHT. In artikel 10.3, vierde lid van de nieuwe verordening is een overgangsbepaling opgenomen, die luidt:

“Op bezwaarschriften tegen een besluit dat op grond van de Verordening jeugdhulp gemeente Almelo 2019 genomen is, wordt beslist met inachtneming van die Verordening”.

Omdat het primaire besluit op grond van de Verordening jeugdhulp gemeente Almelo 2019 genomen was, had het college volgens deze overgangsbepaling met inachtneming van de Verordening jeugdhulp gemeente Almelo 2019 op het bezwaarschrift moeten beslissen. Het college heeft in strijd met de rechtszekerheid en in strijd met artikel 10.3, vierde lid, van de Verordening jeugdhulp gemeente Almelo 2025 gehandeld door laatstgenoemde verordening ten grondslag te leggen aan het bestreden besluit, dan wel deze analoog toe te passen. Het bestreden besluit berust daarom niet op een deugdelijke juridische grondslag. De rechtbank voorziet zelf door eiser met ingang van datum aanvraag tot een jaar na deze uitspraak een persoonsgebonden budget te verlenen voor begeleiding en persoonlijke verzorging door zijn vader voor twee uur per dag, tegen het daarvoor geldende tarief.

JnB 2025, 821

CRvB, 17-07-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:1061](#)

CAK.

Verordening (EG) nr. 883/2004 (Vo 883/2004) 1i, 24, 32

Zorgverzekeringswet (ZVW) 69

ZVW. BUITENLANDBIJDRAGE. Niet in geschil is dat appellante volgens de Belgische wetgeving voor de toepassing van de verordening als gezinslid moet worden aangemerkt, omdat zij ten laste komt van haar echtgenoot die hoofdverzekerde is. In artikel 32, eerste lid, eerste volzin van Vo 883/2004 is echter bepaald dat een zelfstandig recht op verstrekkingen voorrang heeft boven een afgeleid recht op prestaties voor gezinsleden. Appellante is op grond van haar AOW-pensioen zelf pensioengerechtigde geworden als bedoeld in artikel 24 en kreeg zij dus een zelfstandig recht op verstrekkingen. Dit zelfstandige recht op verstrekkingen heeft dus voorrang boven het van haar echtgenoot afgeleide recht op zorg als (meeverzekerd) gezinslid.

De beëindiging door het CAK van de verzekering van appellante als gezinslid van haar echtgenoot met het declaratoire E108-formulier is dus juist geweest. Aangevallen uitspraak bevestigd.

JnB 2025, 822

CRvB, 17-07-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:1052](#)

CAK.

Verordening (EG) nr. 883/2004 (Vo 883/2004)

Zorgverzekeringswet (ZVW) 30, 69

ZVW. BUITENLANDBIJDRAGE. Het Unierecht verzet zich niet tegen het betrekken van het bedrijfspensioen bij de berekening van de buitenlandbijdrage. Hierbij is in aanmerking genomen dat het bedrijfspensioen van appellant niet onder de materiële werkingssfeer van Vo 883/2004 valt. Anders dan appellant meent, valt ook uit de rechtspraak van het HvJ EU niet te destilleren dat de buitenlandbijdrage alleen mag worden berekend over wettelijke pensioenen. Aangevallen uitspraken worden bevestigd. Dit betekent dat het CAK de definitieve jaarafrekeningen over 2019 en 2020 op een juiste wijze heeft vastgesteld.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

AVG

JnB 2025, 823

ABRS, 30-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3561](#)

burgemeester van Eindhoven.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) 4 lid 1, 15, 82 lid 1

Wet open overheid (Woo)

AVG. PERSOONSgegeven. Besluit waarbij de burgemeester het Woo-verzoek van appellant sub 1 heeft afgewezen en zich op het standpunt heeft gesteld dat er geen strijd is met de AVG bij de koppeling van een melding aan het adres van appellant sub 1. I.c. wordt geoordeeld dat [locatie] in dit geval geen persoonsgegeven is als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de AVG. [locatie] is slechts in het systeem van de burgemeester verwerkt als een locatieaanduiding voor een boom in de openbare ruimte vanwege een melding over problemen met de boom in de openbare ruimte ter hoogte van dit adres. Het is ongelukkig dat op het overzicht Meldingen ook de melding over de locatieaanduiding van de boom is opgenomen in een overzicht met als titel "Meldingen woonoverlast", aangezien deze melding niet gaat over persoonlijke overlast door appellant sub 1 en het strikt genomen ook niet valt onder haar Woo-verzoek. Dit alleen maakt echter niet dat de burgemeester met de locatieaanduiding van de boom in zijn systeem, en de opname daarvan in het overzicht Meldingen, toch een persoonsgegeven van appellant sub 1 heeft verwerkt. Dit betekent dat de burgemeester zich alleen al daarom terecht op het standpunt heeft gesteld dat er geen strijd is met de AVG.

[Naar inhoudsopgave](#)

Gemeentewet

JnB 2025, 824

MK ABRs, 30-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3577](#)

voorzitter van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (voorzitter).

Gemeentewet 175 lid 1

Wet openbare manifestaties (Wom)

GEMEENTEWET. DEMONSTRATIE. NOODBEVEL. I.c. wordt geoordeeld dat de voorzitter bevoegd was een noodbevel uit te vaardigen. Anders dan appellanten sub 2 betogen, volgt uit de totstandkomingsgeschiedenis van de Wom dat deze wet de mogelijkheid tot toepassing van verdergaande noodbevoegdheden onverlet laat. Voor de vraag of de voorzitter bevoegd was het noodbevel uit te vaardigen is dus niet van belang dat hij eerder met het besluit van 17-09-2020 op grond van artikel 5 van de Wom voorschriften aan de demonstratie heeft verbonden. De voorzitter mocht op grond van de Wom, en waar deze wet niet toereikend was op grond van artikel 175 Gemeentewet, de demonstratie verbieden, de demonstranten de opdracht geven uiteen te gaan en de politie gelasten deze bevelen te effectueren.

BESTUURLIJKE VERPLAATSING. Artikel 15 van de Grondwet eist voor vrijheidsontneming een voldoende specifieke wettelijke grondslag. Uit de tekst en totstandkomingsgeschiedenis van artikel 175, eerste lid, van de Gemeentewet is niet af te leiden dat die bepaling een

dergelijke specifieke wettelijke grondslag voor vrijheidsontneming biedt. Het is de voorzitter dus niet toegestaan om op grond deze bepaling een noodbevel uit te vaardigen waarmee hij machtigt demonstranten hun vrijheid te ontnemen. Met de rechtbank is de Afdeling van oordeel dat de bestuurlijke verplaatsing zoals deze in dit geval plaatsvond aan te merken is als een vrijheidsontnemende maatregel.

Artikel 176a van de Gemeentewet - de bestuurlijke ophouding – is volgens de wetgever het aangewezen middel voor de voorzitter om tot verplaatsing, gepaard gaande met vrijheidsontneming, over te gaan met het oog op de handhaving van de openbare orde (zie Kamerstukken II 1998/99, 26735, nr. 3, blz. 25). Dat artikel biedt de burgemeester de mogelijkheid op een door hem aangewezen plaats personen tijdelijk te doen ophouden, welke ophouding mede kan omvatten het overbrengen naar die plaats.

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) ("Uitspraak over bestuurlijk verplaatsen van demonstranten na beëindigen demonstratie") uitgebracht .

[Naar inhoudsopgave](#)

Schadefonds

JnB 2025, 825

ABRS, 30-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3543](#)

Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven (CSG).

Wet schadefonds geweldsmisdrijven (Wsg) 3 lid 1 aanhef en onder a

Beleidsbundel Schadefonds Geweldsmisdrijven paragraaf 1.2.1, paragraaf 1.2.3

Letsellijst Schadefonds Geweldsmisdrijven

SCHADEFONDS. UITKERING. Toekenning uitkering uit het Schadefonds Geweldsmisdrijven.

I.c. wordt geoordeeld dat de CSG bevoegdheidseisen mag stellen aan de hulpverleners die een diagnose stellen. Uit de overgelegde stukken volgt niet dat de POH-ggz in dit geval voldoet aan de vereisten die de CSG stelt aan de bevoegdheid en bekwaamheid van hulpverleners die een diagnose stellen. Met de rechtbank wordt geoordeeld dat de CSG i.c. geen uitkering passend bij letselcategorie 3 hoefde uit te keren.

BRANDSTICHTING. I.c. heeft de CSG - en in navolging daarvan de rechtbank - ten onrechte aangenomen dat appellante geen slachtoffer is van een opzettelijk tegen haar gepleegd geweldsmisdrijf op 27-11-2022. De Afdeling betreft hierbij nadrukkelijk dat slechts vijf dagen eerder brand is gesticht bij haar huis. Daarbij ontkomt de Afdeling niet aan de indruk dat na de niet al te succesvolle poging van vijf dagen eerder, de brandstichting in dit geval wel degelijk gericht was op het veroorzaken van direct levensgevaar of gevaar voor ernstig fysiek letsel voor appellante. Aannemelijk is geworden dat appellante ook op 27-11-2022 slachtoffer is geweest van een opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf. De CSG had op basis van deze toedracht van het geweldsmisdrijf zonder beoordeling van medische informatie ernstig psychisch letsel moeten vooronderstellen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Subsidie

JnB 2025, 826

MK ABRS, 23-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3409](#)

college van burgemeester en wethouders van Doetinchem.

Awb 4:23 lid 1

SUBSIDIE. Verlening subsidiebesluiten. I.c. wordt geoordeeld dat de subsidieverlening aan partij geen incidenteel geval is en dat de subsidies dus in strijd met de eis van een wettelijke grondslag zoals neergelegd in artikel 4:23, eerste lid, van de Awb zijn verleend. Om verschillende redenen wordt geen mogelijkheid gezien voor het college om het bevoegdheidsgebrek te herstellen in een nieuw besluit op bezwaar door alsnog een wettelijke grondslag op te stellen. Uit rechtspraak van de ABRS volgt dat de subsidieverstrekker een wettelijke grondslag met terugwerkende kracht mag vaststellen voor de subsidieverlening in de bezwaarfase. Verwijzing naar uitspraken van 10-02-2010, [ECLI:NL:RVS:2010:BL3327](#) (r.o. 2.6.2) en 27-01-2021, [ECLI:NL:RVS:2021:176](#) (r.o. 3.1). In dit geval mag dat echter niet. Verwijzing naar uitspraken van ABRS van 27-02-2019, [ECLI:NL:RVS:2019:595](#) (r.o. 5.2) en 02-11-2016, [ECLI:NL:RVS:2016:2927](#) (r.o. 8)

Besluiten waarbij het college in tranches van € 340.000,00 subsidie heeft verleend aan [partij]. [...]

12. Phoen'x betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de subsidie die aan [partij] is verleend een incidentele subsidie is. Uit de wetsgeschiedenis volgt dat incidentele subsidies alleen opportuun zijn in incidentele gevallen waarin de lastendruk van de voorbereiding van een wettelijke grondslag onevenredig hoog is in verhouding tot de met een wettelijke grondslag gediende belangen. [...]

13. Op de zitting van de Afdeling heeft Phoen'x haar betoog nader toegelicht dat het college bij e-mail van 13 april 2017 aan Phoen'x heeft laten weten dat het niet mogelijk is om de subsidie in te zetten voor haar project. Vervolgens heeft Phoen'x op 7 juni 2017 een anterieure overeenkomst met de gemeente gesloten, waarin is opgenomen dat de gemeente op verschillende manieren medewerking verleent en zal meewerken aan uit te voeren werkzaamheden. Na verloop van tijd heeft Phoen'x zonder subsidie van het college de transformatie van haar leegstaande supermarktgebouw in De Veentjes gerealiseerd. Phoen'x betoogt dat zij met de in geschil zijnde subsidies bijvoorbeeld goedkopere woningen rendabel had kunnen aanbieden, zoals is voorzien in het gesubsidieerde project van [partij].

Oordeel van de Afdeling

14. De eerste vraag die voorligt is of de subsidieverlening aan [partij] een incidenteel geval is als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, aanhef en onder d, van de Awb. Als dat zo is, mochten de subsidies zonder grondslag in een wettelijk voorschrift worden verleend.

15. Anders dan de rechtbank is de Afdeling van oordeel dat de subsidieverlening aan [partij] geen incidenteel geval is en dat de subsidies dus in strijd met de eis van een wettelijke grondslag zoals neergelegd in artikel 4:23, eerste lid, van de Awb zijn verleend. Zij licht dit oordeel hierna toe. [...]

18. Uit deze chronologie, en zoals in zijn brief van 10 maart 2023 aan de rechtbank staat, volgt dat het college vanaf 2014 heeft ingezet op de herontwikkeling en transformatie van De Veentjes en het die ontwikkeling financieel wilde ondersteunen. Daartoe heeft het college onder meer subsidie aangevraagd en uiteindelijk verkregen van gedeputeerde staten. Het college wilde projecten medefinancieren met onder meer de te ontvangen subsidiegelden van gedeputeerde staten. Er was daarom beleid dat (ook) voorzag in de medefinanciering van de gewenste transformatie in De

Veentjes in de vorm van subsidies. Dat het college de besluitvorming over de subsidies vervolgens heeft toegespitst op [partij], betekent niet dat het een incidenteel geval is geworden. De rechtbank heeft niet onderkend dat het project van [partij] geen incidenteel geval is als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, aanhef en onder d, van de Awb. Dit betekent dat de vereiste wettelijke grondslag voor de subsidieverlening aan [partij] ontbreekt.

19. Het betoog slaagt.

20. Het college was dus niet bevoegd om de subsidies te verlenen aan [partij]. De besluiten op bezwaar moeten alleen al daarom vernietigd worden. De Afdeling ziet om verschillende redenen geen mogelijkheid voor het college om het bevoegdheidsgebrek te herstellen in een nieuw besluit op bezwaar door alsnog een wettelijke grondslag op te stellen. Uit rechtspraak van de Afdeling volgt dat de subsidieverstrekker een wettelijke grondslag met terugwerkende kracht mag vaststellen voor de subsidieverlening in de bezwaarfase (vergelijk de uitspraken van 10 februari 2010, [ECLI:NL:RVS:2010:BL3327](#), r.o. 2.6.2 en 27 januari 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:176](#), r.o. 3.1). In dit geval mag dat echter niet. Phoen'x heeft als concurrent in bezwaar terecht aangevoerd dat de subsidies aan [partij] niet zonder wettelijke grondslag mochten worden verstrekt. Een nog op te stellen wettelijke grondslag met terugwerkende kracht voor de reeds specifiek aan [partij] verleende subsidies zou geen ruimte voor subsidiëring aan anderen dan [partij] laten en zo concreet zijn, dat het geen algemeen karakter zou hebben en daarom geen algemeen verbindend voorschrift is (vergelijk de Gymnasion-uitspraak van 27 februari 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:595](#), r.o. 5.2). Zo'n wettelijke grondslag zou bovendien in strijd komen met de verplichting om mededingingsruimte te bieden, die weliswaar in een wettelijk voorschrift kan worden beperkt maar die niet zover kan gaan dat iedere mededingingsruimte volledig wordt uitgesloten (zie de uitspraak van 2 november 2016, [ECLI:NL:RVS:2016:2927](#), r.o. 8). Ten slotte zou het in de bezwaarfase opstellen van een wettelijke grondslag met terugwerkende kracht voor de subsidie, waarbij de mogelijkheid wel zou worden opengelaten dat Phoen'x daarop aanspraak kan maken, geen recht doen aan het feit dat de subsidies aan [partij] zijn verleend en de subsidiabele activiteiten al zijn verricht. Dat betekent dat de besluiten tot subsidieverlening herroepen moeten worden. De Afdeling geeft partijen in overweging om in overleg te treden over een oplossing voor Phoen'x en om verdere procedures, ook voor [partij], te voorkomen.

21. De Afdeling komt niet toe aan een bespreking van de gronden van Phoen'x over het bieden van mededingingsruimte. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Toeslagen

JnB 2025, 827

MK Rechtbank Midden-Nederland, 25-07-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:3853](#)

Dienst Toeslagen, verweerder.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 6:2 aanhef en onder b, 6:12 lid 2, 7:1 lid 1 aanhef en onder f, 8:55d lid 1, 8:55d lid 3

Wet hersteloperatie toeslagen (Wht)

**TOESLAGEN. HERSTELOPERATIE. COMPENSATIE. AANVRAAG. BEROEP NIET TIJDG
BESLISSSEN.** Volgens eiser heeft verweerder niet tijdig beslist op zijn aanvraag om aanvullende compensatie voor werkelijke schade bij de Commissie Werkelijke Schade (CWS). Om redenen die de Afdeling ook benoemt in haar uitspraak van 26-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1301](#), ziet de rechtbank aanleiding om bij het bepalen van de nadere termijn met name aansluiting te zoeken bij de tijd die (bestendig) nodig is gebleken voor verweerder om een besluit op een aanvraag om vergoeding van werkelijke schade te nemen. De rechtbank zal de termijn van 60 weken vanaf vandaag stellen in alle zaken die gaan over aanvragen om werkelijke schade bij de CWS. De rechtbank zal daarbij geen onderscheid maken tussen eerste en opvolgende beroepen over hetzelfde uitblijvende besluit, omdat zij evenals de Afdeling van oordeel is dat opvolgende beroepen zoveel mogelijk voorkomen moeten worden.

De rechtbank bepaalt dat Dienst Toeslagen een dwangsom van € 50,- moet betalen voor elke dag waarmee hij de hiervoor genoemde beslistermijn overschrijdt. Daarbij geldt een maximum van € 15.000,-. De rechtbank verwijst voor de motivering van deze bedragen naar de uitspraak van deze rechtbank van 15-10-2024 ([ECLI:NL:RBMNE:2024:6003](#)).

Zie in dit verband ook de uitspraken van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RBMNE:2025:3855](#) en [ECLI:NL:RBMNE:2025:3859](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Procesrecht

JnB 2025, 828

MK Rechtbank Den Haag, 23-07-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:13519](#)

minister van Asiel en Migratie.

Awb 8:55d lid 1

PROCESRECHT. OPVOLGENDE BEROEPEN NIET TIJDIG BESLISSSEN. Uitgangspunten beslistermijn en hoogte dwangsom. De rechtbank zal voor de vast te stellen beslistermijn voortaan geen onderscheid meer maken tussen eerste BNTB's en opvolgende BNTB's. Voor de hoogte van de dwangsom zal zij voortaan ook aansluiting zoeken bij de vaste gedragslijn die zij hanteert voor eerste BNTB's.

Nieuwe beslistermijn

7.3. Op grond van artikel 8:55d, eerste lid, van de Awb bepaalt de rechtbank dat, als het beroep gegrond is en nog geen besluit is bekendgemaakt, het bestuursorgaan binnen twee weken na de dag waarop de uitspraak wordt verzonden alsnog een besluit bekend maakt. In bijzondere gevallen of indien de naleving van een wettelijk voorschrift daartoe noopt kan de rechtbank op grond van het derde lid een andere termijn stellen of een andere voorziening treffen.

7.4. De rechtbank stelt voorop dat deze zittingsplaats bij eerste BNTB's de uitgangspunten uit rechtsoverweging 5 als vaste gedragslijn hanteert. Voor opvolgende BNTB's hanteerde deze zittingsplaats voorheen een ander uitgangspunt, namelijk de standaard twee weken die de wet in beginsel voorschrijft.

7.5. De rechtbank ziet aanleiding om op dit uitgangspunt voor opvolgende BNTB's terug te komen en vanaf nu aansluiting te zoeken bij de termijnen die als uitgangspunt gelden voor de eerste BNTB's. Net als bij de eerste BNTB's is namelijk ook bij de opvolgende BNTB's sprake van bijzondere omstandigheden. De rechtbank acht verder van belang dat de hoogste bestuursrechter heeft geoordeeld dat de beslistermijn die wordt opgelegd niet bij voorbaat kansloos mag zijn. De hoogste bestuursrechter heeft over de uitgangspunten voor eerste BNTB's (onder 5) expliciet geoordeeld dat die termijnen niet bij voorbaat kansloos zijn. Gelet op de gegeven motivering in de uitspraak van de hoogste bestuursrechter vindt de rechtbank het daarom niet (langer) houdbaar om voor opvolgende BNTB's als standaard vast te blijven houden aan een termijn van twee weken. De rechtbank zal voor de vast te stellen beslistermijn voortaan dan ook geen onderscheid meer maken tussen eerste BNTB's en opvolgende BNTB's. [...]

Hoogte van de dwangsom

7.8. De rechtbank zal een nadere dwangsom aan haar uitspraak verbinden voor elke dag waarmee verweerder de opgelegde termijn overschrijdt.

7.9. De rechtbank ziet, mede gelet op wat zij hiervoor heeft overwogen in het licht van de beslistermijn, aanleiding om voortaan ook voor de hoogte van de dwangsom aansluiting te zoeken bij de vaste gedragslijn die zij hanteert voor eerste BNTB's. Dat betekent dat zij in beginsel ook bij opvolgende BNTB's een nadere dwangsom oplegt van € 100,- per dag met een maximum van € 7.500,- voor elke dag waarmee verweerder de opgelegde termijn overschrijdt. Als een sterke prikkel nodig is vanwege de weigerachtigheid van verweerder of vanwege een bijzonder spoedeisend belang om te beslissen, wordt de dwangsom verhoogd. De rechtbank benadrukt hierbij dat de

hoogste bestuursrechter duidelijk heeft gemaakt dat een afwijkende, veel hogere, dwangsom eerder uitzondering dan regel moet zijn.

[Naar inhoudsopgave](#)

Regulier

JnB 2025, 829

MK ABRS, 25-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3483](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 14

REGULIER. Uit paragraaf 4.1 van het BMA-protocol, versie 2021, volgt niet dat, wanneer een BMA-advies ouder is dan zes maanden, de minister moet aantonen dat zij nog van dat advies mag uitgaan. Het was aan betrokkene om aannemelijk te maken dat de minister zich niet op dit advies mocht baseren. De minister heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat betrokkene met alleen de verklaringen van haar familieleden en vrienden niet aannemelijk heeft gemaakt dat haar medische situatie sinds het uitbrengen van het BMA-advies in relevante mate is gewijzigd en dat zij afhankelijk is van mantelzorg van referent. De verklaringen van de familieleden en vrienden van betrokkene geven geen medisch objectieve informatie over de noodzaak van mantelzorg. Dat de kinderen van betrokkene haar zo goed mogelijk willen verzorgen, betekent nog niet dat de conclusie van het BMA, dat daarvoor geen medische noodzaak bestaat, onjuist is. Weliswaar heeft de rechtbank terecht gewezen op de vrije bewijsleer in het bestuursrecht, maar de minister betoogt dus terecht dat zij in de genoemde verklaringen geen aanleiding heeft hoeven zien om het BMA-advies niet aan haar besluit ten grondslag te leggen.

JnB 2025, 830

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Middelburg, 24-07-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:13674](#)

minister van Asiel en Migratie.

VWEU 56, 57

REGULIER. Grensoverschrijdende dienstverrichting. Einduitspraak na beantwoording prejudiciële vragen. Arrest SN, [ECLI:EU:C:2024:530](#). Geen afgeleid verblijfsrecht voor derdelander-werknemers. Niet aannemelijk gemaakt dat in Nederland niet wordt voldaan aan de door het Hof genoemde voorwaarde voor het maximeren van de duur van een verblijfsvergunning. Geen rechtvaardiging voor hogere legeskosten bij grensoverschrijdende dienstverrichting dan bij afgifte van een verblijfsdocument voor Unieburgers in Nederland.

De duur van de verblijfsvergunning voor grensoverschrijdende dienstverrichting

18. In deze uitspraak acht de rechtbank geen aanvullend oordeel meer nodig over de eerste en de tweede prejudiciële vraag. Het Hof heeft geoordeeld dat de artikelen 56 en 57 van het VWEU geen afgeleid verblijfsrecht meebrengen voor derdelander-werknemers die gebruik maken van grensoverschrijdende dienstverrichting. Ook heeft het Hof geoordeeld dat het is toegestaan om, naast een eenvoudige melding, een verblijfsvergunning te vereisen per individuele werknemer wanneer de dienstverrichting langer dan drie maanden duurt. Partijen hebben zich hier achter geschaard.

19. Ook over de derde prejudiciële vraag, aanhef en onder b, is geen verder oordeel meer nodig. Het Hof heeft geoordeeld dat het niet in strijd is met het Europese Unierecht om de duur van een verblijfsvergunning voor grensoverschrijdende dienstverrichting te beperken tot de duur van de vergunning die de werknemer eerder heeft gekregen in de lidstaat van waaruit hij wordt gedetacheerd. Ook hierachter hebben partijen zich geschaard.

20. Partijen zijn nog wel verdeeld over de vraag of de duur van een verblijfsvergunning voor grensoverschrijdende dienstverrichting nooit de duur van twee jaren mag overschrijden. In dit kader leest de rechtbank punt 116 van het arrest van het Hof aldus dat elke bepaalde duur voor een verblijfsvergunning voor grensoverschrijdende dienstverrichting in beginsel is toegestaan, zolang deze niet kennelijk te kort is voor de meerderheid van de dienstverrichters en zolang er zonder buitensporige formaliteiten een verlenging kan worden verkregen. Dat het in Nederland mogelijk is om zonder buitensporige formaliteiten een verlenging van de verblijfsvergunning voor grensoverschrijdende dienstverrichting te verkrijgen, is tussen partijen niet in geschil. Het Hof heeft verder naar het oordeel van de rechtbank niet bedoeld te overwegen dat een bepaalde duur van twee jaren alleen is toegestaan als die termijn ook voor andere verblijfsvergunningen voor internationale arbeid in de betreffende lidstaat gebruikelijk is. De maatstaf die het Hof aanlegt is van feitelijke aard en ziet uitsluitend op een verblijfsvergunning voor grensoverschrijdende dienstverrichting. De stelling van eiseressen dat een termijn van twee jaren voor het gros van de grensoverschrijdende dienstverrichtingen niet voldoende is, is door hen niet onderbouwd, anders dan dat zij in algemene zin verwijzen naar eigen ervaringen. Hiermee hebben eiseressen niet aannemelijk gemaakt dat in Nederland niet wordt voldaan aan de door het Hof genoemde voorwaarde voor het maximeren van de duur van een verblijfsvergunning. [...]

Legeskosten

23. Partijen zijn nog verdeeld over de vraag of verweerder voor het behandelen van de aanvragen de legeskosten (290 euro in 2021 en 320 euro in 2022) per aanvraag bij eiseressen in rekening heeft mogen brengen.

24. Het Hof heeft geoordeeld dat legeskosten niet buitensporig of onredelijk mogen zijn, en moeten worden beoordeeld in het licht van de kosten die de lidstaat voor het behandelen van de aanvraag maakt. Ook heeft het Hof geoordeeld dat de omstandigheid dat de legeskosten voor het behandelen van een aanvraag voor afgifte van een verblijfsdocument voor Unieburgers lager zijn in beginsel niet volstaat om aan te tonen dat het legesbedrag buitensporig of onredelijk is, maar wel een ernstige aanwijzing daarvoor kan zijn als de taken die de overheid moet vervullen overeenkomen.

25. Anders dan eiseressen aanvoeren, is in de door verweerder bij de reactie op het arrest overgelegde bijlagen wel te zien hoe de legeskosten voor het behandelen van een aanvraag voor een verblijfsvergunning voor grensoverschrijdende dienstverrichting zijn opgebouwd. Hierbij verwijst de rechtbank in het bijzonder naar regel 500 in het document 'Detailberekening legeskostenprijzen 2018'. Dit is tijdens de zitting van 16 januari 2025 ook opgehelderd.

26. Dit laat echter onverlet dat de rechtbank niet overtuigd is van de door verweerder gegeven motivering voor de hoogte van de legeskostenprijzen bij grensoverschrijdende dienstverrichting. De omstandigheden dat deze legeskostenprijzen mede naar aanleiding van het starten van een infractieprocedure door de Europese Commissie zijn verlaagd, en niet voldoende zijn om de werkelijke directe en indirecte kosten voor het behandelen van deze aanvragen te dekken, is voor een dergelijke motivering onvoldoende. Gelet op met name punt 121 van het arrest van het Hof dient namelijk te worden nagegaan of er een rechtvaardiging bestaat voor het feit dat de legeskosten bij afgifte van een verblijfsdocument voor Unieburgers in Nederland veel lager zijn, waarbij moet worden

gekeken naar de taken die verweerder bij het afgeven van beide vergunningen moet verrichten. Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder een dergelijke rechtvaardiging niet gegeven. Hierbij is van belang dat, zoals ook door verweerder op de zitting van 21 oktober 2021 is toegelicht, maar zeer weinig handelingen nodig zijn om een verblijfsvergunning voor grensoverschrijdende dienstverrichting af te geven. Het ligt gelet daarop juist niet in de rede dat de legeskosten bij grensoverschrijdende dienstverrichting hoger zijn omdat er meer handelingen nodig zouden zijn dan bij afgifte van een verblijfsdocument voor Unieburgers.

[Naar inhoudsopgave](#)

Visum

JnB 2025, 831

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Groningen, 22-07-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:13378](#)

minister van Asiel en Migratie.

Verordening (EG) Nr. 810/2009

VISUM. Afwijzing aanvraag visum kort verblijf. De stelling dat het ministerie van Buitenlandse Zaken bij visumaanvragen een discriminerend AI of algoritme gebruikt, is onvoldoende onderbouwd in het licht van het verweerschrift en daarin aangehaalde informatie.

Gebruik algoritme in primaire besluiten

6. Eisers hebben gesteld dat de primaire besluiten tot stand zijn gekomen met behulp van een AI beslisboom, waarin discriminerende componenten zijn verwerkt. Volgens eisers is Guinee als een negatieve component gebruikt in de beoordeling. Eisers beschouwen dit als discriminerend.

6.1. In het verweerschrift heeft de minister een uitgebreide toelichting gegeven op de werking van het algoritme Buitenlandse zaken Analyse Omgeving (BAO). Dit wordt gebruikt in de werkwijze Informatie Ondersteunend Beslissen (IOB). De BAO adviseert een intensiteitstrack (*fast, regular, intensive*). Een intensiteitstrack wordt, indien mogelijk, bepaald op grond van minimaal drie uit zeven criteria. Dit zijn het hoofddoel van de reis, de locatie van aanvraag, de burgerlijke staat van aanvrager, het beroep van aanvrager, de nationaliteit van aanvrager, de leeftijdsgroep en het geslacht van aanvrager. Het betreft profilering op basis van minimaal drie kenmerken van een combinatie van aanvraag- en persoonsgegevens. Het algoritme geeft volgens de minister aan de beslisser een te verwachten intensiteit aan van het dossieronderzoek en zegt niets over de inhoudelijke beslissing. Volgens de minister leidt de BAO niet tot vooringenomenheid (*bias*), omdat de beslisser zelf een beslissing moet nemen over de bewijsstukken en voorwaarden voor visumverkrijging, en omdat deze voorwaarden voor iedereen gelijk zijn. De BAO is door de minister ter beoordeling voorgelegd aan verschillende instanties en adviesbureaus. Ter onderbouwing is gewezen op verschillende Kamerbrieven en beantwoording van Kamervragen, op onderzoeksrapporten, op het algoritmeregister, op de informerende *factsheet*, en op het advies van de Landsadvocaat.

6.2. De beroepsgrond slaagt niet. De rechtbank volgt eisers niet in de enkele stelling dat in de BAO discriminerende componenten zijn verwerkt, omdat zij dit niet nader – ook niet desgevraagd ter zitting – hebben onderbouwd. Zo is alleen gesteld, en niet nader toegelicht, dat uit het rapport van het Rijks ICT Gilde volgt dat sprake is van discriminatie. Ook zijn eisers niet ingegaan op de motivering van de minister in het verweerschrift en de daarbij genoemde overige onderzoeksrapporten met andere conclusies, en beantwoording van Kamervragen. De enkele niet

geconcretiseerde verwijzing ter zitting naar niet overgelegde artikelen over de toeslagenaffaire, leidt niet tot een ander oordeel. Daarnaast leidt de stelling van eisers op zitting dat de aanvraag zou zijn toegewezen als zij afkomstig waren uit de Verenigde Staten ook niet tot een ander oordeel, alleen al omdat inwoners uit dit land zijn vrijgesteld van de visumplicht. Voor zover eisers hebben gesteld dat het discriminerende karakter in de visumprocedure volgt uit de primaire besluiten die niet inzichtelijk zijn gemotiveerd, slaagt dat betoog niet. De rechtbank overweegt allereerst dat het bestreden besluit ter toetsing voorligt. Daarnaast is eisers stelling niet nader onderbouwd. Dit geldt ook voor de stelling van eisers dat sprake is van geautomatiseerde besluitvorming bij de primaire besluiten.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2025, 832

MK ABRS, 25-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3442](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 59a lid 1

VREEMDELINGENBEWARING. Dublinbewaring. Restrictieve uitleg. Arrest Bouskoura, [ECLI:EU:C:2024:868](#). Wanneer een maatregel van bewaring wordt bevolen met inachtneming van die algemene en abstracte regels, wordt geen afbreuk gedaan aan de restrictieve uitleg. Voor zover de gedragingen die in punt 15 van aanbeveling (EU) 2017/432 worden genoemd overeenstemmen met bepaalde zware gronden, kan de minister bij de in artikel 5.1b, derde lid, van het Vb 2000 genoemde zware gronden volstaan met een toelichting die laat zien dat een dergelijke grond zich feitelijk voordoet. Dit geldt voor alle zware gronden, behalve de zware gronden 3h, 3m en 3j.

[Naar inhoudsopgave](#)